

**UCHWAŁA NR XLVII/394/22
RADY GMINY ŻURAWICA**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żurawica na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2022 r., poz. 24) oraz art. 10 ust. 1 - 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 2050, z późn. zm.),

**Rada Gminy Żurawica
uchwała co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały oraz preliminarz wydatków na Profilaktykę i Przeciwdziałanie Alkoholizmowi na rok 2022, stanowiący załącznik nr 2 niniejszej uchwały i preliminarz wydatków na Przeciwdziałanie Narkomanii na rok 2022 stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, przeznacza się środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w 2022 r. zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

§ 3. Wykonanie Uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Żurawica

Maciej Gałuszka

Wstęp do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żurawica na rok 2022.

Problemy wynikające z uzależnienia są ściśle związane z innymi problemami społecznymi: zagrożeniem zdrowia i życia, rozpad rodziny, utarta miejsca pracy, łamanie norm społecznych i prawnych. Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin.

Podstawą prawną jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Zgodnie z treścią tej ustawy samorządy gmin uzyskały kompetencje do podjęcia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania te ujęte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żurawica na rok 2022 i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostęp do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia m.in. poprzez organizację wypoczynku letniego,
- prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnienia od alkoholu,
- zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- zwiększanie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych członków ich rodzin,
- promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci oraz młodzież,
- wzmacnianie kompetencji członków GKRPA w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspieranie środowisk anonimowych alkoholików .

Z badań przeprowadzonych na terenie Gminy Żurawica można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

Alkohol

Po dogłębnej analizie otrzymanych wyników badań przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców miasta można wnioskować, że jednym z istotniejszych problemów nadal zdaje się być problem picia alkoholu – 3,7% uczniów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Odsetek ten jest niewielki, ale jednak to młodzi ludzie szkół podstawowych złożyło taką deklarację. Przypomnijmy, że badana grupa to osoby poniżej 15 roku życia. Niestety można mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Zaobserwować to można przy okazji pytania o to, z kim młodzi ludzie po raz pierwszy pili alkohol – aktualnie 14,3% wskazało innego, dorosłego członka rodziny. Jest to bardzo ważny sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w szczególności od alkoholu wśród młodzieży szkolnej.

Dorośli respondenci także zwracają uwagę na problem picia alkoholu. Sami deklarują, że spożywają alkohol raczej okazjonalnie, ale jedno z ważniejszych problemów społecznych, jakie wskazali respondenci to picie alkoholu przez młodzież (65,3%). Aż 38,7% z nich uważa, że zjawisko picia alkoholu nasiliło się na terenie Gminy Żurawica w ciągu ostatnich 10 lat.

Sprzedawcy napojów alkoholowych uważają natomiast, że picie alkoholu jest zjawiskiem rzadszym (54,5%) do tego sprzed lat. Warto też dodać, że aż 89,3% dorosłych respondentów oczekuje od lokalnych władz działań służących ograniczeniu problemów alkoholowych. Nasuwa to zatem potrzebę podejmowania działań profilaktycznych dotyczących picia alkoholu na terenie Gminy Żurawica.

Narkotyki

Problem wśród młodych mieszkańców gminy stanowią niestety także inne substancje psychoaktywne. Na szczęście wśród ankietowanej młodzieży tylko 0,7% deklaruje kontakt z narkotykami. Młodzi ludzie nadal przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki (2,9%). Odsetek jest niewielki jednak może stanowić zagrożenie. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach, jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków, zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach. Potrzebę edukacji niejako potęguje fakt, że sami nastoletni badani są zadania, że ich wiedza na temat działania narkotyków jest niewielka i niewystarczająca – uważa tak 53,7% respondentów. Co prawda dorośli oceniają swoją wiedzę jako wystarczającą (72%), nie zmienia to jednak faktu, że działania edukacyjne związane z zażywaniem środków psychoaktywnych winny obejmować różne grupy wiekowe i nie tylko wyłącznie młodzież.

Przemoc

Bardzo istotnym problemem w społeczności lokalnej miasta jest według dorosłych mieszkańców także przemoc, a przemoc w rodzinie wskazali jako jeden z głównych problemów w społeczności lokalnej. Sami także deklarują, że znają osoby, które doznają przemocy od osób najbliższych (33,3%). Ważna jest zatem edukacja zarówno dorosłych, jak i młodych ludzi, w zakresie reagowania i przeciwdziałania przemocy w swojej grupie społecznej. Istotne jest także przekazywanie mieszkańcom informacji, gdzie na terenie gminy można uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy doświadcza się przemocy, bądź też jest się jej świadkiem.

Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że fizyczne karanie dziecka nie jest odpowiednią metodą wychowawczą (93,3%). Nie uważają także przemocy w rodzinie za sprawę prywatną, w którą nie należy ingerować (98,7%). Należy wzmocnić taką postawę dorosłych i kształtować ją także w młodszych pokoleniach.

Przeprowadzona analiza dokumentów (dane liczbowe za okres styczeń 2016 r. – wrzesień 2021 r. w zakresie wszczętych procedur Niebieskiej Karty oraz ogółem osób dotkniętych przemocą w rodzinie, przesłanek przyznania pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem wybranych powodów trudnej sytuacji życiowej jako czynników zagrożenia przemocą w rodzinie, Raportów o stanie Gminy Żurawica, Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żurawica na lata 2019 – 2028, Sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żurawica na lata 2016 - 2020 za rok 2019 oraz 2020, Sprawozdań z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurawicy za 2019 i 2020 rok, Sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 dla Gminy Żurawica za rok 2019 i 2020) jak również przeprowadzonych badań wskazuje, że osoby zagrożone przemocą w rodzinie na terenie Gminy Żurawica to – **0,36% ogółu mieszkańców**.

Na zakończenie warto wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów, w których oprócz działań profilaktycznych ukierunkowanych na uzależnienia od substancji psychoaktywnych, nie powinniśmy zapominać o uzależnieniach behawioralnych, a w szczególności o uzależnieniach od Internetu czy też komputera. Jak wskazują przeprowadzone badania młodzież i w tym zakresie wykazuje zbyt nadmierne korzystanie z sieci. Warto planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem **inicjowania zmian systemowych**, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują.

Zasoby Gminy Żurawica w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjno - informacyjny,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji w Żurawicy
- Dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni
- Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy - Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu.

I. Zadania programu w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom behawioralnym.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:

- 1) Przyjmowanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe (umowa – zlecenie pełnomocnik).
- 2) Prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia.
- 3) Kierowanie osób odmawiających podjęcia leczenia dobrowolnie na badanie przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- 4) Kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu.
- 5) Finansowanie kosztów przejazdów osób uzależnionych na terapię.
- 6) Zawarcie umowy - zlecenia z instruktorem terapii uzależnień przyjmującym w Punkcie konsultacyjno - informacyjnym działającym przy Polskim Domu Katolickim w Żurawicy.
- 7) Zawarcie umowy zlecenie z psychologiem przyjmującym w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej.
- 8) Doposażenie placówki terapeutycznej: Dzienny Oddział Terapii Uzależnień w Przemyślu.

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Zwiększenie dostępności terapii, pomocy psychologicznej (zawarcie umowy zlecenia z instruktorem terapii).
- 2) Prowadzenie oraz finansowanie działalności Punktu konsultacyjno - informacyjnego jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Współpraca z Sądem Rejonowym w Przemyślu - Wydziałem III Rodzinnym i Nieletnich oraz Zespołem Kuratorów.
- 4) Organizacja wycieczki letniej zakładającego przeprowadzenie programu terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
- 5) Współdziałanie w zakresie procedury „Niebieska Karta”.
- 6) Wsparcie merytoryczne grupy abstynenckiej.
- 7) Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych(ulotki, książki, płyty itp.).
- 8) Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej (zawarcie umowy zlecenia z psychologiem lub psychoterapeutą).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznej.

1) Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci oraz młodzież.

2) Realizacja programów profilaktycznych w szkołach dla uczniów i ich rodziców, w tym spektakli teatralnych treściowo związanych z profilaktyką uzależnień.

3) Organizowanie i finansowanie konkursów o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom.

4) Dofinansowanie rekolekcji trzeźwościowych.

5) Finansowanie działalności Punktu konsultacyjno - informacyjnego, który mieści w Polskim Domu Katolickim w Żurawicy.

6) Wspieranie i dofinansowanie prewencyjno - edukacyjnych programów na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa na drodze i miejscach publicznych.

7) Dofinansowanie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo - rekreacyjnymi i edukacyjnymi.

8) Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji działań profilaktycznych wspólnie podejmowanych z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sadem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1) Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, szkolenie sprzedawców (realizacja: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

2) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z zasadami określonymi w uchwale Rady Gminy Żurawica (realizacja: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) - zakup materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi GKRPA.

3) Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej.

II. Zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii .

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznej.

1) Realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz edukacji na temat szkodliwości używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych skierowanych do młodzieży szkolnej oraz zakup materiałów edukacyjnych.

2) Współpraca z policją w zakresie niebezpieczeństwa pojawienia się problemu narkomanii na terenie Gminy Żurawica i prowadzenie wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Współpraca z instytucjami, placówkami mogącymi udzielić pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

1) Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla rodzin, w których występuje problem narkomanii.

2) Współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy dla rodzin z problemem narkomanii.

3) Udzielanie pomocy prawnej dla rodzin, w których występują problemy narkomanii.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnienia od narkotyków.

III. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu komisji w wysokości 7 % minimalnego wynagrodzenia według wysokości podanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów.

IV. Narzędzia Ewaluacji Programu.

1) Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałanie Narkomanii poprzez wydatki według preliminarza na rok 2022 r.

2) Sporządzanie raz w roku sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XLVII/394/22
Rady Gminy Żurawica
z dnia 31 marca 2022 r.

**Preliminarz wydatków
na Profilaktykę i Przeciwdziałanie Alkoholizmowi na rok 2022**

Lp.	Zadania	Koszt
1.	Dotacja na zorganizowanie wypoczynku letniego: Lato 2022” dla dzieci z terenu gminy.	20 000,00 zł.
2.	Składki na ubezpieczenia społeczne.	4 000,00 zł.
3	Składki na Fundusz Pracy.	400,00 zł.
4.	1) Umowa zlecenie pełnomocnika Wójta. 2) Umowa zlecenie psycholog i psychiatra - wydawanie opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu osób kierowanych na leczenie odwykowe. 3) Umowy zlecenie (umowy o dzieło) dla osób realizujących programy profilaktyczne w szkołach. 4) Umowa zlecenie z instruktorem terapii uzależnień - prowadzenie Punktu konsultacyjno-informacyjnego. 5) Umowa zlecenie z psychologiem (punkt działa w GOPS Żurawica).	30 000,00 zł.
5.	1) Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci oraz młodzież. 2) Zakup nagród w ramach konkursów profilaktycznych. 3) Dofinansowanie działalności stowarzyszeń działających na terenie Gminy Żurawica w zakresie działań profilaktycznych oraz przedsięwzięć sportowo - rekreacyjnych i edukacyjnych promujących zdrowy tryb życia. 4) Doposażenie placówki: Poradnia Odwykowa, Dzienny Oddział Terapii Uzależnień. 5) Doposażenie Punktu konsultacyjno - informacyjnego działającego przy Polskim Domu Katolickim w Żurawicy.	15 000,00 zł.
6.	1) Opinie biegłych sądowych. 2) Programy i spektakle profilaktyczne realizowane w szkołach. 3) Rekolekcje trzeźwościowe. 4) Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 5) Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	20 000,00 zł.
7.	Zakup energii i ogrzewania dla Punktu konsultacyjna – informacyjnego	5 000,00 zł.
10.	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 600,00 zł.
11.	Zwrot kosztów przejazdu na terapię	1 000 ,00 zł.
RAZEM		97 000,00 zł

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XLVII/394/22
Rady Gminy Żurawica
z dnia 31 marca 2022 r.

**Preliminarz wydatków
na Przeciwdziałanie Narkomanii na rok 2022**

Lp.	Zadania	Koszt
1.	Zakup materiałów związanych z programami profilaktycznymi, edukacją z zakresu przeciwdziałania narkomanii.	1 000,00 zł.
2.	Usługi związane z realizacją programów profilaktycznych z zakresu zwalczania narkomanii.	12 850,00 zł.
3.	Umowy zlecenia związane z realizacją programu przeciwdziałania narkomanii.	1 000,00 zł.
4.	składki na ubezpieczenie społeczne.	100,00 zł.
5.	Składki na fundusz pracy.	50,00 zł.
RAZEM		15 000,00 zł